

Cvičení 12

Připomeňme si, že soustava n lineárních rovnic o n neznámých lze zapsat ve tvaru $\mathbf{A}\vec{x} = \vec{b}$, kde $\mathbf{A}: T^n \rightarrow T^n$ je čtvercová matice soustavy a $\vec{b} \in T^n$ je vektor pravých stran. Taková soustava má právě jedno řešení právě tehdy, když \mathbf{A} je regulární matice, tj. $\det \mathbf{A} \neq 0$. Ono řešení se dá spočítat vyjádřit pomocí inverzní matice jako $\vec{x} = \mathbf{A}^{-1}\vec{b}$.

Věta. (Cramerovo pravidlo) Buďte $\mathbf{A}: T^n \rightarrow T^n$ čtvercová matice a $\vec{b} \in T^n$ sloupcový vektor. Jednotlivé složky řešení soustavy $\mathbf{A}\vec{x} = \vec{b}$ lze vyjádřit ve tvaru

$$x_j = \frac{1}{\det \mathbf{A}} \det(\mathbf{A}_{\bullet 1} \cdots \mathbf{A}_{\bullet j-1} \vec{b} \mathbf{A}_{\bullet j+1} \cdots \mathbf{A}_{\bullet n}).$$

Cvičení 12.1. Spočítejte x -ovou složku průniku následujících rovin v \mathbb{R}^3

$$x + y + 2z = 3, \quad -x + y - z = 0, \quad x + 3z = 1.$$

Cvičení 12.2. Spočítejte částečně pomocí Cramerova pravidla všechna řešení následující soustavy v závislosti na parametru β

$$\begin{aligned} \beta x + y + z &= \beta \\ \beta x + \beta y + z &= \beta \\ \beta x + \beta y + \beta z &= \beta \end{aligned}$$

Řešení

1. $x = 2$

$$\begin{aligned} 2. \beta \neq 0, 1: & \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \beta = 0: \\ & \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \beta = 1: \\ & \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \right\} \end{aligned}$$